Alaattin AKTAŞ
ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

DÖVİZ KAZANDIRIYOR MU?:

Dolar bu yıl çok hızlı bir artış kaydetti. Yılbaşında 2,32 olan dolar kuru, bir ara, seçimin hemen sonrasında 2,80'e kadar dayandı. Geçen yılın 2,18'lik ortalaması da bugüne kadar olan dönem itibariyle 2,57'yi buldu. Yani dolarda çok hızlı bir artış var. Bu, doların hem yurt dışında değer kazanmasından kaynaklanıyor hem de bizim yurt içinde yangına adeta körükle gitmemizden. Sonuç ortada, dolar hızla değer kazandı, dalgalanmakla birlikte kazanmaya da devam ediyor.

TÜİK'in finansal tasarruf araçlarının getirisine ilişkin verileri de bu yönde bir özet tablo sunuyor bize. TÜİK verilerine göre, TÜFE artışından arındırılmış haliyle dolar haziran ayında reel olarak %2,64, son üç ayda %2,72, son altı ayda %12,51, son bir yılda ise %19,07 değer kazandı.

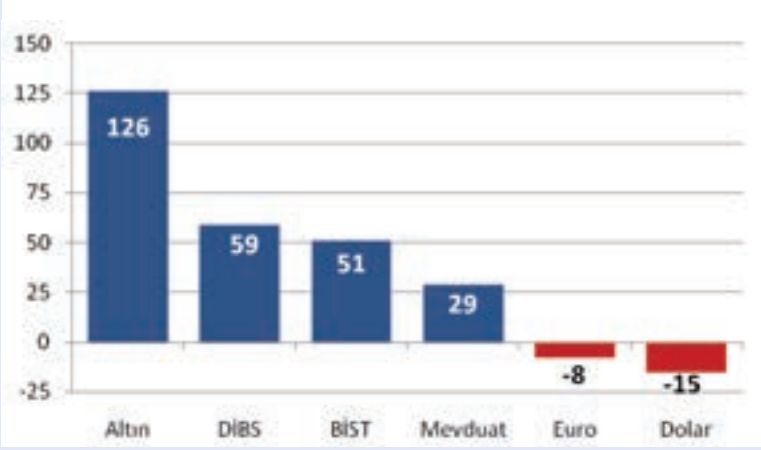
Son bir yılık değer artışında dolara en çok yaklaşan finansal yatırım aracı, %9,89 ile altın. Bu bir yıllık dönemde devlet iç borçlanma senetlerinde yalnızca %0,88'lik bir artış var, diğer araçlar ise zarar ettirdi. Borsada %4,03, mevduatta %2,02, euroda ise %1,78 zarar oluşmuş durumda.

Döviz o kadar arttı, **tasarruf sahibi hâlâ zararda,** hâlâ zararda (%)

	Altın	DİBS	BIST	Mevduat	Euro	Dolar
2005	2,95	13,11	50,67	6,90	2,95	-10,14
2006	18,38	3,24	-7,52	5,06	7,52	-3,42
2007	-2,30	12,15	30,92	7,93	-16,23	-24,07
2008	22,48	7,11	-57,75	4,91	11,30	19,21
2009	25,32	10,77	83,52	8,81	-1,81	-8,38
2010	17,27	2,89	23,62	1,44	-14,03	-5,07
2011	31,06	-4,02	-27,74	-2,79	10,78	11,23
2012	-7,60	4,79	37,31	0,89	-10,30	-9,95
2013	-21,92	-1,20	-14,12	-1,21	12,72	7,97
2014	0,74	0,98	9,81	-2,85	-7,61	2,74
2015-6 ay	10,67	-0,92	-7,77	-2,18	2,41	12,51
TOPLAM	125,94	58,95	50,90	29,24	-7,67	-14,59

Finansal araçlarda **on buçuk yıllık getiri ve zarar** (%)

Son dönem iyi ama...

Dolar, son bir yılda sağladığı getiriyle diğer finansal yatırım araçlarının açık ara önünde bulunuyor. Ne var ki, yalnızca son bir ya da birkaç yılla sınırlı bir değerlendirmeden kaçınmak gerek. Daha orta vadede durum ne, ona da bakmalı.

İşte öyle yapınca tasarruf aracı olarak doları tercih edenlerin yıllar sonra bile hâlâ zararda oldukları dikkati çekiyor. Ya da tersinden söylersek, dolar cinsinden borçlananlar kârda. 2005 yılından bu yılın ilk yarısı sonuna kadar olan on buçuk yıllık dönemi kapsayan bir çalışma, bu dönemde tasarruf aracı olarak doları tercih edenlerin enflasyona yenik düştüklerini gösteriyor.

Aslında, bu on buçuk yıllık dönemde enflasyona yenik düşen iki tasarruf aracının da döviz olması dikkati çekiyor. 2005 yılı başında tasarrufunu euroya bağlayan ve bu yılın ortasına kadar pozisyonunda hiçbir değişikliğe gitmeyenler, yani hep euroda kalanlar bu dönemde %7,67 oranında reel kayba uğramış durumda.

Tercihini dolardan yana kullananların zararı ise daha da yüksek. Dolar, bu on buçuk yıllık dönemde tasarruf sahibine %14,59 zarar ettirdi.

Dolarda on buçuk yılda %14,59 zarar oluşmakla birlikte son iki buçuk yılın artıda geçildiği dikkati çekiyor. Dolar, reel olarak 2013 yılında %7,97, geçen yıl %2,74, biraz önce de belirttiğimiz gibi bu yılın ilk yarısında ise %12,51 değer kazandı. Yani iki buçuk yıldaki bu artışa rağmen, on buçuk yılda hala %15'e yakın reel bir kayıp söz konusu.

Kaybın sıfırlanması için...

Elindeki Türk parasını 2005 yılında dolara bağlayanların o yılki alım gücünü yeniden elde edebilmeleri için dolardaki değer kaybının sıfırlanması gerekiyor. Bu da, doların aslında şimdiki düzeyinin üstüne çıkmasıyla mümkün.

Peki, dolar hangi düzeye yükselirse bu sağlanabilir. Hesap yalın. Dolar kuru haziran ayı ortalamasında 2,70 olduğuna, bu düzey de yaklaşık %15'lik bir değer kaybına işaret ettiğine göre, basit bir işlemle %100'e, yani değer kaybının sıfır olduğuna işaret eden sonuca ulaşmak gerekiyor. Bu da bizi 3,17'lik bir dolar kuruna götürüyor.

ENFLASYON:

TÜFE'nin haziran ayında gerilemesi bekleniyordu; ama kabul etmeli ki oranın %0,51 düzeyine kadar çıkacağını kimse ummuyordu. Düşüş %0,51 oldu ve böylece yıllık oran da neredeyse tüm iyimser tahminlerin ötesine geçerek %7,20'ye geriledi.

Haziran ayındaki bu hızlı gerilemenin baz etkisi kaynaklı olduğu ortada. Bu etki, temmuzda da görülecek ve yıllık oran bir miktar daha gerileyecek. Ama ya sonrası?

Haziran sonunda %7,20 olan yıllık oranın temmuz sonunda %6,70'e kadar gerilemesi beklenmeli.

Ama %6,70 düzeyi kalıcı olacak gibi görünmüyor. Ağustosla birlikte yıllık oranda yeniden yükselme kaçınılmaz gibi.

Kur henüz tam yansımadı

Türk parasının dolar ve euro karşısındaki değeri geçen yıl neredeyse yatay bir seyir iz-

Enflasyonun **yıllara göre** seyri (%)				
	İlk yarı	**İkinci yarı**	**Yıllık**	**İkinci yarı?**
2004	2,96	6,20	9,35	210
2005	2,59	5,00	7,72	193
2006	4,88	4,56	9,65	93
2007	3,87	4,35	8,39	112
2008	6,00	3,84	10,06	64
2009	1,83	4,62	6,53	252
2010	3,59	2,72	6,40	76
2011	3,43	6,79	10,45	198
2012	1,95	4,14	6,16	212
2013	4,00	3,27	7,40	82
2014	5,70	2,33	8,17	41
2015	4,76	1,95 (*)	6,80 (T)	41
(*) Merkez Bankası'nın yıllık tahmininin tutması için kalınması gereken düzey.				
(T) Merkez Bankası'nın yıllık tahmini.				

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51						

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2014	7.75	7.89	8.39	9.38	9.66	9.16	9.32	9.54	8.86	8.96	9.15	8.17
2015	7.24	7.55	7.61	7.91	8.09	7.20	6.70	6.82	7.63	7.79	8.62	9.39

lemişti. TL, özellikle yılın ilk yarısında kimi aylarda değer kazanan bir grafik çizmişti. Dolayısıyla kur kaynaklı bir enflasyon söz konusu değildi. Ama yılsonuna doğru durum değişmeye, özellikle dolarda hızlı bir artış yaşanmaya başladı. Bu eğilim, 2015 yılında daha da belirginleşti.

İşte kurdaki bu hareket, fiyatları zaman içinde çok daha fazla etkileyecek. Baz etkisinden dolayı ortaya çıkan ve haziranda gerçekleşen hızlı fiyat düşüşünü kısa bir süre daha göreceğiz, ama kur yükünün fiyatlara girmesiyle baz etkisi kaynaklı bu olumlu tablo ortadan kalkacak.

Haziran ayındaki düşüşün geçen yılki düşüşten çok daha fazla olması özellikle gıda grubundan kaynaklandı. Geçen yıl haziran ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubunda %0,36 oranında artış olurken, bu yıl %2,79 oranında gerileme kaydedildi. Bir başka ifadeyle, TÜFE'yi oluşturan ve kur artışına daha da duyarlı olan diğer mallarda fiyatlar artma eğilimini koruyor. Gıdanın, (endeks içinde dörtte bire yakın olan ağırlığı elbette aynı kalmakla birlikte) toplam TÜFE'ye olan etkisinin hafiflemesi ve kur etkili zamların daha çok devreye girmesiyle fiyatlar yönünü yukarı çevirecek ve bu da ağustostan itibaren görülecek.

Mayıs-ekim çanağı

Tüketici fiyatları %8,09 ile son dönemin en yüksek yıllık düzeyine mayıs sonunda çıktı. Beklenen çanak eğrisi de haziranla birlikte oluşmaya başladı. Çanakta dip oran muhtemelen %6,70 ile temmuzda görülecek ve ekimde gelinecek %7,79 ile bir anlamda mayıs düzeyine dönülmüş olacak.

Yılın son iki ayı ise TÜFE'deki hızlanmanın belirginleşeceği aylar. Yıllık oran, kasım sonunda 8,60'a, yılsonunda ise %9,40'a çıkacak.

Bu oranların, 2003-2013 dönemi ortalama endeksiyle, geçen yılın endeksinin kıyaslanmasına dayalı bir hesaplama sonucu elde edildiğini belirtelim. Yılın kalan döneminde fiyatları yukarı itecek ya da aşağı çekecek olağandışı gelişmeler olduğu takdirde çok farklı oranlar görülebileceğini kabul etmek gerektiğini de vurgulayalım. Örneğin geçen yılın sonundaki petrol fiyatları düşüşü gibi olumlu bir etkinin bu yıl yeniden yaşanması tüm hesaplamaların yeniden yapılmasını gerektirir kuşkusuz ki. Ama tersi olur, petrol ya da başka bir etkenle fiyatlar fırlarsa, bu sefer de çift haneli enflasyon kaçınılmaz hale geliverir.

BİR BAKIŞTA ÜÇ YILIN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TÜFE (% değ.)	2013	1.65	0.30	0.66	0.42	0.15	0.76	0.31	-0.10	0.77	1.80	0.01	0.46
	2014	1.98	0.43	1.13	1.34	0.40	0.31	0.45	0.09	0.14	1.90	0.18	-0.44
	2015	1.10	0.71	1.19	1.63	0.56	-0.51						
Yİ-ÜFE (Aylık) (% değ.)	2013	-0.18	-0.13	0.81	-0.51	1.00	1.46	0.99	0.04	0.88	0.69	0.62	1.11
	2014	3.32	1.38	0.74	0.09	-0.52	0.06	0.73	0.42	0.85	0.92	-0.97	-0.76
	2015	0.33	1.20	1.05	1.43	1.11	0.25						
İhracat (Aylık) (milyon $)	2013	11,482	12,386	13,122	12,468	13,277	12,400	13,060	11,118	13,060	12,054	14,201	13,175
	2014	12,400	13,053	14,680	13,372	13,682	12,881	13,345	11,388	13,584	12,892	13,068	13,270
	2015	12,306	12,238	12,532	13,369	11,113							
İthalat (Aylık) (milyon $)	2013	18,803	19,395	20,559	22,825	23,245	21,013	22,966	18,198	20,621	19,483	21,414	23,139
	2014	19,286	18,240	19,932	20,659	20,875	20,793	19,941	19,498	20,596	19,185	21,385	21,788
	2015	16,643	16,937	18,725	18,359	17,866							
Cari denge (milyon $)	2013	-5,773	-5,052	-5,615	-8,097	-7,586	-4,762	-6,247	-2,386	-3,359	-3,250	-4,182	-8,349
	2014	-5,022	-3,382	-3,389	-4,931	-3,652	-4,168	-2,386	-2,220	-2,364	-2,305	-5,793	-6,904
	2015	-2,444	-3,625	-5,025	-3,459	-3,994							
İç borç stoku (milyar ₺)	2013	389.0	390.9	392.8	393.6	395.2	395.8	401.0	404.4	407.9	406.9	405.4	403.0
	2014	406.3	407.1	409.0	409.4	412.4	408.4	408.2	407.4	408.2	411.1	413.6	414.6
	2015	416.9	421.2	423.2	428.5	429.4							
Sabit faizli iç borçlanmanın ortalama maliyeti (%)	2013	6.46	6.17	6.47	6.56	5.69	8.37	9.03	9.27	9.79	8.51	8.86	9.23
	2014	10.81	10.87	11.07	10.43	9.17	8.67	8.57	9.24	9.35	9.82	8.28	8.81
	2015	7.83	8.06	8.20	9.70	9.64	9.85						
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2013	36,872	32,500	24,768	30,488	34,901	31,404	37,086	31,905	30,122	30,018	36,918	32,699
	2014	37,908	34,424	31,968	34,069	37,555	34,557	34,699	37,985	30,339	34,175	39,219	38,860
	2015	40,109	40,153	32,918	42,971	41,752							
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2013	30,933	33,948	30,157	29,893	30,337	32,603	36,774	35,050	34,847	33,188	30,496	50,001
	2014	36,001	32,756	37,060	36,789	36,080	35,170	39,990	32,038	39,550	37,185	35,618	50,187
	2015	36,342	42,511	39,761	41,597	40,113							
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2013	112.46	111.55	111.54	112.44	111.01	106.99	107.34	105.56	102.62	104.26	103.23	100.95
	2014	95.86	96.49	96.91	102.49	104.64	104.05	104.20	103.61	103.13	103.81	106.94	105.51
	2015	108.36	105.56	103.91	102.29	100.76	98.38						
Aylık Ort. $ (₺)	2013	1.7639	1.7699	1.8072	1.7965	1.8228	1.8945	1.9305	1.9547	2.0171	1.9903	2.0217	2.0578
	2014	2.2168	2.2128	2.2178	2.1275	2.0908	2.1157	2.1187	2.1583	2.2036	2.2583	2.2336	2.2877
	2015	2.3283	2.4552	2.5838	2.6481	2.6461	2.7019						
Aylık Ort.Euro (₺)	2013	2.3414	2.3689	2.3448	2.3355	2.3666	2.4987	2.5240	2.6018	2.6902	2.7132	2.7291	2.8180
	2014	3.0215	3.0194	3.0658	2.9382	2.8745	2.8758	2.8764	2.8769	2.8501	2.8642	2.7872	2.8217
	2015	2.7162	2.7899	2.8047	2.8534	2.9551	3.0289						
Mevduat (Milyar ₺)	2013	470.2	475.0	487.2	489.1	501.9	511.2	515.8	513.1	529.9	525.6	528.1	556.2
	2014	541.0	537.1	535.3	538.3	539.5	569.3	584.1	563.8	585.3	568.6	573.2	617.2
	2015	607.8	621.4	622.4	628.6	615.3	627.3						
DTH (Milyar $)	2013	116.3	112.1	111.7	114.8	111.8	108.9	113.7	118.8	122.1	125.2	126.7	127.2
	2014	128.1	134.4	139.9	140.6	139.2	134.5	136.2	138.6	136.8	141.8	141.3	132.8
	2015	128.9	131.5	133.6	133.4	144.0	148.9						
Kredi (Milyar ₺)	2013	668.3	688.3	704.5	718.3	757.8	783.7	790.3	821.9	837.7	837.4	860.3	890.4
	2014	917.3	918.1	921.4	918.5	931.7	953.8	967.1	980.8	1,009.2	1,015.5	1,031.1	1,062.5
	2015	1,081.2	1,108.6	1,132.3	1,157.3	1,174.6	1,196.4						
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2013	188.2	192.5	197.2	200.9	207.6	213.6	218.1	222.3	225.8	227.7	232.1	236.0
	2014	238.5	238.8	240.4	241.7	245.3	248.6	250.8	253.9	258.0	260.2	263.1	267.4
	2015	270.4	273.4	277.2	279.8	282.3	284.8						
Kredi kartları (Milyar ₺)	2013	76.9	77.2	77.9	80.9	83.1	84.5	84.5	87.6	89.7	89.5	90.3	90.8
	2014	92.7	89.4	87.2	85.4	84.7	84.5	83.7	82.8	83.7	83.5	82.7	82.8
	2015	84.2	83.2	83.2	83.9	86.2	86.5						
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2013	2.2	1.4	0.2	4.7	1.9	3.0	5.9	-1.3	6.5	-0.5	4.7	6.9
	2014	7.6	5.1	4.5	4.9	1.8	1.6	-4.5	12.7	4.5	4.5	-1.2	4.4
	2015	-2.2	0.9	4.9	3.9	0.5							
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2013	1.7	4.3	2.1	2.8	0.6	4.9	4.0	0.6	6.4	2.4	4.8	6.8
	2014	7.6	5.1	4.5	5.0	3.4	1.5	3.3	4.7	2.6	2.3	0.6	2.5
	2015	-2.1	0.9	4.8	3.9	2.4							
Protestolu senet (Milyon ₺)	2013	729.0	534.1	543.0	568.1	636.2	592.9	710.1	590.9	649.0	646.0	643.3	651.6
	2014	756.5	535.8	558.1	578.8	581.9	588.2	601.8	989.8	708.7	860.9	684.8	775.7
	2015	794.7	712.8	680.5	714.5	664.8							
Dış borç öde. (Milyon $)	2013	2,810	1,008	997	644	957	498	666	337	846	696	579	640
	2014	2,478	2,145	1,154	631	609	567	620	499	1,136	784	502	665
	2015	922	525	3,767	704	531	495						

GSYH (% değişim)

	2015	2014	2013	2012
Birinci çeyrek	2.3	4.9	3.1	3.1
İkinci çeyrek		2.3	4.7	2.7
Üçüncü çeyrek		1.9	4.3	1.5
Dördüncü çeyrek		2.6	4.6	1.3
Yıllık		2.9	4.2	2.1

Fiyatlar (% değişim)

TÜFE	2015	2014	Yİ-ÜFE	2015	2014
.Haziran	-0.51	0.31	.Haziran	0.25	0.06
.Altı aylık	4.76	5.70	.Altı aylık	5.49	5.12
.Yıllık	7.20	9.16	.Yıllık	6.73	9.75
.Yıllık ortalama	8.28	8.31	.Yıllık ortalama	6.74	9.03

Dış Ticaret (Milyon $)

	2015	2014	Değ.(%)
Mayıs			
. İhracat	11,113	13,682	-18.78
. İthalat	17,866	20,875	-14.41
. Açık	-6,753	-7,193	-6.12
.İhracat/ithalat (%)	62.2	65.5	
Ocak-Mayıs			
. İhracat	61,557	67,187	-8.38
. İthalat	88,530	98,992	-10.57
. Açık	-26,973	-31,805	-15.19
.İhracat/ithalat (%)	69.5	67.9	
Yıllık (Mayıs itibariyle)			
. İhracat	151,986	156,255	-2.73
. İthalat	231,716	245,826	-5.74
. Açık	-79,730	-89,571	-10.99
.İhracat/ithalat (%)	65.6	63.6	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Mayıs)

	2015	2014	Değ.(%)
CARİ İŞLEMLER DENGESİ	-18,547	-20,376	-9.0
Döviz geliri	82,797	90,374	-8.4
. İhracat	65,104	71,819	-9.3
. Seyahat	8,580	8,583	0.0
. Faiz	575	602	-4.5
. Diğer	8,538	9,370	-8.9
Döviz gideri (Rakamları negatif okumak gerekiyor)	101,344	110,750	-8.5
. İthalat	85,021	94,942	-10.4
. Seyahat	2,254	2,100	7.3
. Faiz	1,944	2,051	-5.2
. Diğer	12,125	11,657	4.0
Mayıs itibariyle yıllık	-44,687	-52,915	-15.5

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	03/07/2015	04/07/2014	Değişim (%)
TOPLAM	120,315	135,008	-10.88
.Döviz rezervi	101,874	113,443	-10.20
.Altın	18,441	21,565	-14.49

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Temmuz 08	118.38	Temmuz 12	109.32
Temmuz 09	109.63	Temmuz 13	106.99
Temmuz 10	120.44	Temmuz 14	104.05
Temmuz 11	108.15	Temmuz 15	98.38

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	03/07/2015	04/07/2014	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	372,518,917	333,594,409	11.67
. Tüketici kredileri	285,250,665	249,086,868	14.52
Konut	126,030,803	105,568,230	19.38
Taşıt	5,708,427	6,862,936	-16.82
Diğer	153,511,435	136,655,702	12.33
.Kredi kartları	87,268,252	84,507,541	3.27
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	7,858,831	5,842,286	34.52
. Kredi kartları	6,172,736	5,439,822	13.47

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Nisan)

	2015	2014	Değ.(%)
.Enerji	27,020	5,215	418.1
.Hizmetler	8,483	7,529	12.7
.İmalat	5,444	8,610	-36.8
.Madencilik	1,479	788	87.7
Tarım	305	241	26.5
Toplam	42,731	22,384	90.9

Repo Hacmi (Bin ₺)

	22/06/2015	23/06/2014	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	1,697,665	1,478,245	14.84
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	42,602,543	29,394,218	44.94

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Mayıs)

	2015	2014	Değ.(%)
. Gelir	197,904	175,924	12.49
. Harcama	200,324	178,686	12.11
. Denge	-2,420	-2,762	-12.38
. Faiz dışı denge	25,605	22,129	15.71

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	03/07/2015	04/07/2014	Değ. (%)
TOPLAM	606,664,705	552,483,565	9.81
. Vadesiz	107,308,585	89,796,141	19.50
. Vadeli	499,356,120	462,687,424	7.93

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	03/07/2015	04/07/2014	Değ. (%)
TOPLAM	146,804	131,716	11.45
. ABD Doları	92,476	74,831	23.58
. Euro (Dolar karşılığı)	48,332	48,083	0.52
.Diğer dövizler (Dolar karşılığı)	2,728	2,651	2.90
.Kıymetli Mad. Dep. Hes. (Dolar karşılığı)	3,268	6,151	-46.87

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	26/06/2015	27/06/2015	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	638,291,613	580,782,715	9.90
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	122,022,634	108,698,241	12.26
. Bir ay vadeli	97,865,096	76,304,987	28.26
. Üç ay vadeli	370,068,957	340,987,557	8.53
. Altı ay vadeli	22,124,447	30,174,425	-26.68
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	26,210,479	24,617,505	6.47
b-Yabancı para mevduat	487,464,525	345,331,610	41.16
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	92,478,296	70,257,836	31.63
. Bir ay vadeli	80,771,439	51,216,244	57.71
. Üç ay vadeli	237,851,037	165,581,951	43.65
. Altı ay vadeli	30,775,439	21,245,498	44.86
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	45,588,314	37,030,081	23.11

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	03/07/2015	04/07/2014	Değ. (%)
TOPLAM	1,199,067,527	949,902,160	26.23
Yurtiçi krediler	1,189,371,595	945,308,245	25.82
.₺ krediler	865,885,379	714,705,699	21.15
.Yabancı para krediler	323,486,216	230,602,546	40.28
Yurtdışı krediler	9,695,932	4,593,915	111.06

Şirket Kuruluşları (Ocak-Mayıs)

	2015	2014	Değ.(%)
. Kurulan	29,273	24,934	17.40
. Kapanan	5,864	6,353	-7.70

En Yüksek Faiz Oranları (7 Temmuz 2015 itibariyle)

₺ mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	3,00 -20,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Üç aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Altı aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 -10,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 -10,00
. Bir yıla kadar vadeli	4,00 -20,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 -10,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 -10,00

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2015	2014	Değ.(%)
.Mayıs	429.4	412.4	4.12

Para Arzı (Bin ₺)

	03/07/2015	04/07/2014	Değ. (%)
M1	284,148,360	228,657,612	24.27
DOLAŞIMDAKİ PARA	88,717,430	73,856,292	20.12
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	99,083,156	83,113,276	19.21
Banka Kasaları (-)	10,365,726	9,256,984	11.98
VADESİZ MEVDUAT (₺)	108,358,367	91,005,483	19.07
Mevduat Bankaları	99,831,790	83,740,641	19.22
Katılım Bankaları	8,508,267	7,254,286	17.29
TCMB	18,310	10,556	73.46
VADESİZ MEVDUAT (YP)	87,072,563	63,795,837	36.49
Mevduat Bankaları	79,374,750	58,486,607	35.71
Katılım Bankaları	7,690,767	5,301,132	45.08
TCMB	7,046	8,098	-12.99
M2	1,128,374,031	944,848,671	19.42
VADELİ MEVDUAT (₺)	507,188,611	475,701,590	6.62
Mevduat Bankaları	478,863,931	447,828,261	6.93
Katılım Bankaları	28,324,680	27,873,329	1.62
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	337,037,060	240,489,469	40.15
Mevduat Bankaları	314,880,927	221,691,713	42.04
Katılım Bankaları	22,156,133	18,797,756	17.87
TCMB	-	-	
M3	1,173,918,308	988,464,120	18.76
REPO	6,882,410	7,842,774	-12.25
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	12,838,699	11,567,551	10.99
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	25,823,168	24,205,124	6.68

Tüketici Güven Endeksi

	Haziran 15	Mayıs 15	Değ.(%)
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ(*)	66.45	64.29	3.4
.Hanenin maddi durum beklentisi	87.92	86.18	2.0
.Genel ekonomik durum beklentisi	89.48	85.50	4.7
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	68.86	65.70	4.8
.Tasarruf etme ihtimali	19.53	19.79	-1.3

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Mayıs 2015	Mayıs 2014
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	0.5	1.8
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	2.4	3.4
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	-2.0	-0.9

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Haziran)

	2015	2014	Değ.(%)
Toplam	6,944	7,584	-8.44
. Kamu	6,689	7,341	-8.88
. Merkez Bankası	255	243	4.94

Turist Sayısı

	2015	2014	Değ.(%)
Ocak-Mayıs	10,775,645	10,903,146	-1.17

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (İlk çeyrek)	2015	2015	Değ.(%)
. Ruhsat	174,052	296,188	-41.24
. Yapı kullanma izin belgesi	154,657	260,178	-40.56

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (%)

	2015	2014
.Haziran	75.1	75.3

Protestolu Senetler (Ocak-Mayıs)

	2015	2014	Değ.(%)
. Adet	391,897	401,060	-2.28
. Tutar (Bin ₺)	3,567,267	3,011,065	18.47

İşsizlik Verileri (Bin Kişi-Mart 2015 itibariyle)

	Toplam	Erkek	Kadın
.15 ve daha yukarı yaşta nüfus (Bin kişi)	57,609	28,451	29,157
.İşgücü (Bin kişi)	29,022	20,085	8,937
… İstihdam (Bin kişi)	25,953	18,165	7,787
… İşsiz (Bin kişi)	3,069	1,920	1,150
.İşsizlik oranı (%)	10.8	9.6	12.9
.Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12.6	10.8	17.2
.Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	18.6	16.6	22.2

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2014 4.Ç.	2014 3. Ç.	2014 2. Ç.	2014 1. Ç.	2013
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	402,415	397,657	402,440	388,175	389,115
Kısa vadeli	132,957	131,612	131,722	125,729	130,422
Uzun vadeli	269,458	266,045	270,718	262,446	258,693
Kamu sektörü (toplam)	117,697	119,054	119,560	117,218	115,944
Kısa vadeli	17,866	18,934	18,159	17,843	17,605
Uzun vadeli	99,831	100,120	101,401	99,375	98,339
TCMB (toplam)	2,484	2,944	4,289	4,862	5,234
Kısa vadeli	342	417	661	762	833
Uzun vadeli	2,142	2,527	3,628	4,100	4,401
Özel sektör (toplam)	282,235	275,659	278,591	266,095	267,937
Kısa vadeli	114,749	112,261	112,902	107,124	111,984
Uzun vadeli	167,486	163,398	165,689	158,971	155,953
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	4,759	-4,784	14,265	-940	50,192
Kısa vadeli	1,345	-110	5,993	-4,693	30,226
Uzun vadeli	3,414	-4,674	8,272	3,753	19,966
Kamu sektörü (toplam)	-1,357	-507	2,343	1,274	11,921
Kısa vadeli	-1,068	775	316	238	6,565
Uzun vadeli	-289	-1,282	2,027	1,036	5,356
TCMB (toplam)	-460	-1,345	-573	-372	-1,854
Kısa vadeli	-75	-244	-101	-71	-203
Uzun vadeli	-385	-1,101	-472	-301	-1,651
Özel sektör (toplam)	6,576	-2,931	12,495	-1,842	40,125
Kısa vadeli	2,488	-641	5,778	-4,860	23,864
Uzun vadeli	4,088	-2,290	6,717	3,018	16,261
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	1.2	-1.2	3.7	-0.2	14.8
Kısa vadeli	1.0	-0.1	4.8	-3.6	30.2
Uzun vadeli	1.3	-1.7	3.2	1.5	8.4
Kamu sektörü (toplam)	-1.1	-0.4	2.0	1.1	11.5
Kısa vadeli	-5.6	4.3	1.8	1.4	59.5
Uzun vadeli	-0.3	-1.3	2.0	1.1	5.8
TCMB (toplam)	-15.6	-31.4	-11.8	-7.1	-26.2
Kısa vadeli	-18.0	-36.9	-13.3	-8.5	-19.6
Uzun vadeli	-15.2	-30.4	-11.5	-6.8	-27.3
Özel sektör (toplam)	2.4	-1.1	4.7	-0.7	17.6
Kısa vadeli	2.2	-0.6	5.4	-4.3	27.1
Uzun vadeli	2.5	-1.4	4.2	1.9	11.6